

Handläggare: Robert Nordevi

Tillväxt- och
regionplanenämnden

Yttrande över utställt förslag av fördjupning av översiktsplan för Täby stadskärna 2050, Täby kommun

Ärendebeskrivning

Region Stockholm har beretts möjligheten att yttra sig över utställt förslag till fördjupning av översiktsplan för Täby stadskärna 2050, Täby kommun. Planförslaget är ute på utställning under tiden 17 mars 2018 till 3 mars 2019.

Det här yttrandet utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån Region Stockholms roll som regionplaneorgan, regionalt utvecklingsansvarig samt som ansvarig för kollektivtrafiken i länet. Ärendet har beretts i samråd med Trafikförvaltningen, vars övergripande synpunkter som regionalt kollektivtrafikansvarig beaktats i yttrandet. Därutöver inkommer Trafikförvaltningen med kompletterande synpunkter som särskilt berör Trafiknämndens ansvarsområde som kollektivtrafikmyndighet och infrastrukturägare.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, förslag av fördjupning av översiktsplan för Täby stadskärna 2050, Täby kommun, TRN 2018–0173, 2019-01-17
Förslag till yttrande, 2019-01-17
Förslag till fördjupning av **översiktsplan** för Täby stadskärna finns att läsa på <https://www.taby.se/stadsplanering-och-trafik/stadsplanering-och-utbyggnad/oversiktlig-planering/det-framtida-taby/>

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande:

Yttrande över utställt förslag av fördjupning av översiktsplan för Täby stadskärna 2050, Täby kommun, TRN 2018–0173 godkänns och överlämnas till Täby kommun.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Förvaltningen anser att utställningsförslaget till Täby stadskärna 2050, fördjupning av översiktsplan för Täby kommun har utvecklats positivt och håller en bra och konsekvent linje, sett till gällande kommunövergripande översiktsplan. Täby kommun har beaktat flertalet av de synpunkter från Stockholms läns landsting yttrande på samrådsförslaget i yttrande TRN 2017–0104, daterat 2017-10-25. Planförslagets mål och strategier ligger väl i linje med mål och förhållningssätt samt rumslig inriktning i RUFSS 2050. Planförslaget är omfattande och gediget gjort. Förvaltningen tycker det är positivt att kommunen ytterligare har stärkt kopplingarna i förslaget till kommunala och regionala mål. Vidare anser förvaltningen att kommunen på ett förtjänstfullt sätt lyfter prioriteringen av en hållbar bebyggelseutveckling tillsammans med att framhålla hållbara transportsätt. Dock efterfrågar förvaltningen att den nya strategin tydliggör prioriteringen av de hållbara transportslagen vilket inte riktigt framgår i utställningsförslaget.

Bakgrund

Täby kommun anger att den nu gällande översiktsplanens mål gäller men behöver tydliggöras för de centrala delarna av Täby genom den fördjupade översiktsplanen. Mot bakgrund av detta påbörjades översynen och arbetet med ett förslag till fördjupad översiktsplan för Täby stadskärna 2050. Hösten 2017 skickade Täby kommun ut samrådsförslaget om fördjupad översiktsplan för Täby stadskärna 2050 på remiss. Stockholms läns landsting lämnade synpunkter på samrådsförslaget i yttrande TRN 2017–0104, daterat 2017-10-25.

Planeringen för ett ökat bostadsbyggande i kommunen har för närvarande ett högt tempo. En av de största utmaningarna är enligt kommunen att forma en stadskärna, men även andra bebyggelseområden, med ett intressant och tilltalande stadsliv i en miljö som idag till stor del präglas av funktionsseparering. Befolkningen växer, antalet arbetstillfällen ska öka och investeringar sker i nya förskolor, skolor, offentliga platser och lokaler. Kommunen belyser vikten av att vara en av åtta utpekade regionala kärnor i den regionala utvecklingsplanen för Stockholms län, RUFSS, vilket också är vidareutvecklat i utställningsförslaget. Kommunen ser sig som en nyckelaktör i en växande Stockholmsregionen, med stora utmaningar och stort regionalt ansvar. Kommunen listar fem centrala utgångspunkter för den fördjupade översiktsplanen för Täby stadskärna 2050.

Utgångspunkterna är:

- Täby kommun tar ansvar för tillväxten i Stockholmsregionen

- Täby kommun värnar om den kommunala ekonomin och välfärden
- Täby behöver bättre kommunikationer
- Täby ska vara en attraktiv kommun för boende och näringsliv
- Täby ska vara med och bygga en hållbar region

Överväganden

Förvaltningen anser att kommunen överlag har tagit omhand samrådssynpunkterna från landstinget på ett bra sätt. Förvaltningen anser sammantaget att utställningsförslaget till fördjupning av översiktsplan för Täby stadskärna 2050 har en mycket god ambitionsnivå och redovisar på ett bra sätt kopplingarna mellan bebyggelseutveckling, kollektivtrafik och näringslivsutveckling. Det är positivt att kommunen beskriver de utmaningar som kommunen står inför, och redovisar ambitiösa mål för bl.a. utbildning samt natur och kulturmiljö. Förvaltningen välkomnar att Täby kommun i utställningsförslaget utvecklat Täby stadskärnas roll i sitt omland. Beskrivningen ligger helt i linje med RUFSS 2050:s utpekande av roll och funktion för de regionala stadskärnorna i Stockholms län.

Digitalisering

I nämndens synpunkter på samrådsförslaget, yttrande TRN 2017–0104, daterat 2017-10-25, lyftes behovet om ett stycke i den fördjupade översiktsplanen som redovisar digitalisering som ett särskilt sakområde. Förvaltningen noterar att detta inte har beaktats i utställningsförslaget och att digitalisering nämns endast en gång i stycket om *Giftfri miljö*, då som en förutsättning för att eftersträva hälsosamma byggnader. Förvaltningen hänvisar till de synpunkter om digitalisering i det samrådsyttrande som nämnden spelade in.

Regional bebyggelseutveckling och markanvändning

Förvaltningen anser att det är positivt att utställningsförslaget till översiktsplan har utvecklat det redan i samrådsförslaget tydliga fokus på en flerkärnig region och stadsutveckling i kollektivtrafiknära lägen. Flerkärnighet är grunden till den rumsliga strukturen i RUFSS 2050 och stadsutveckling i kollektivtrafiknära lägen är en av de rumsliga principerna i RUFSS 2050. I utställningsförslaget har beskrivningen av Täby stadskärnas roll och funktion som en av regionens viktiga regionala stadskärnor utvecklats i avsnittet *"Stadsbyggnadsmål; En stadskärna med närhet till regionen"*. Det framgår nu tydligt hur kommunen ser på stadskärnans roll i regionen.

Förvaltningen ser också positivt på att kommunen utvecklat beskrivningen av relationen mellan Täby stadskärna och Arninge genom att kopplingen mellan regionala mål och prioriteringar har förtydligats i

utställningsförslaget. Utvecklingen ska främst ske genom kollektiva förbindelser och tät bebyggelse. Detta kommer att bidra till förbättrad tillgänglighet inom och mellan de regionala stadskärnorna, vilket kommer att stärka Täby stadskärnas roll som en tillgänglig och klimat- och resurseffektivt attraktiv regional nod så att fler bostäder, arbetsplatser samt ökad kommersiell och offentlig service kan lokaliseras i stadskärnan.

Regionalt näringsliv och service

Stockholmsregionen har en stark näringslivsstruktur med såväl branschbredd som hög grad av specialisering. I takt med att samhällets pågående strukturomvandling går mot ett allt mer kunskaps- och humanintensivt innehåll behöver Stockholmsregionen och dess kommuner svara upp mot detta. Förutsättningar som möjliggör näringslivets behov i regionen, samt att planera för arbetsplatser, bostäder och hållbara kommunikationer till skolor och universitet, bidrar till att stärka regionens attraktionskraft.

Förvaltningen är därför positiv till att kommunen i utställningsförslaget framhäver beskrivningar av hur kommunen ska arbeta för att attrahera ett mer kunskapsintensivt näringsliv, i syfte att utveckla sin roll som en regional tillväxtmotor, och vilka utmaningar som kommunen står inför.

Tekniska försörjningssystem

För att skapa förutsättningar för regionens invånare att leva resurseffektivt behöver den tekniska infrastrukturen och försörjningssystemen samordnas, integreras och stödja varandra. I takt med att Stockholmsregionen växer behöver VA-system, energiförsörjning och avfallshantering säkras för kapacitet och markanvändning. En stor utmaning är att flera av dessa verksamheter ställer stora krav på att störningar, buller och emissioner begränsas på och omkring själva verksamheterna. Masshantering och täkter är en mellankommunal angelägenhet som riskerar att hamna allt längre bort från den befintliga bebyggelsen vilket i förlängningen leder till att material transporteras allt längre.

Förvaltningen ser med anledning av detta positivt på planförslagets ställningstagande om hur kommunen avser utveckla de tekniska försörjningssystemen.

Klimat, buller och risk

I en växande region ställs flera intressen mot varandra. Samhällsbyggandet måste gå hand i hand med att nå klimatmål, utveckla en hållbar och god tillgänglighet, säkerställandet av de tekniska försörjningssystemen och att beakta risk och sårbarhet i samhällsbyggandet. För att uppnå detta har

samtliga organisationer som arbetar med att utveckla samhället ett gemensamt ansvar. Det är därför positivt att utställningsförslaget påtalar vilka åtgärder som behövs för klimatanpassning av stadskärnan när det gäller höjdsättning, grön- och översvämningssytor.

Regionalt transportsystem

Utvecklandet av ett långsiktigt och hållbart transportsystem i Stockholmsregionen är avgörande för regionens utveckling. I och med att stora delar av regionen har en relativt gles bebyggelsestruktur behöver de hållbara transporternas konkurrensfördel stärkas gentemot bilen. Utvecklingen och utformningen av den regionala bebyggelsestrukturen, liksom av det lokala gång- och cykelvägnätet, är därför lika avgörande för resenärernas färdmedelsval som utvecklingen av kollektivtrafik framåt. Som en av åtta regionala stadskärnor spelar Täby-Arninge en viktig roll för att uppnå ett långsiktigt och hållbart transportsystem i Stockholmsregionen och därmed kunna bidra till en fortsatt starkt växande och hållbar Stockholmsregion.

En av de strategiska prioriteringarna i planförslaget berör en förlängning av Roslagsbanan till Arlanda. Relationen Täby-Arlanda är ur ett regionalt perspektiv fram till 2050 viktig att utveckla för att stärka Täby som en regional stadskärna och utveckla den rumsliga principen *sammanlänkande regionala stadskärnor* i RUFSS 2050. I RUFSS 2050 identifieras också *stärkt kollektivtrafik från de regionala stadskärnorna till Arlanda* som ett regionalt transportinfrastrukturbehov fram till 2050. Genom tidigare beslut har Region Stockholm beslutat att fram till 2030 inte prioritera en förlängning av Roslagsbanan till Arlanda. Region Stockholm avser dock att arbeta vidare med stärkt kollektivtrafik i de kopplingar som identifierats som bristande i RUFSS 2050, däribland Täby-Arlanda. Förvaltningen välkomnar en fortsatt dialog med Täby kommun om förslag till åtgärder som skulle kunna bidra till att nå måluppfyllelse om förbättrad relation Täby-Arlanda.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Robert Nordevi
Handläggare

Täby kommun
Stadsbyggnadsnämnden
18380 Täby

Yttrande över utställt förslag av fördjupning av översiktsplan för Täby stadskärna 2050, Täby kommun

Inledning

Ärendet har beretts utifrån tillväxt- och regionplanenämndens uppdrag som regionalt utvecklingsansvarig, regionplaneorgan och som ansvarig för kollektivtrafiken i länet. Ärendet har beretts i samråd med Region Stockholms trafikförvaltning som inkommer med kompletterande synpunkter. Region Stockholm konstaterar att de synpunkter som framfördes i samrådsyttrande TRN 2017–0104, daterat 2017-10-25, har beaktats till stora delar och att översiktsplaneförslaget har utvecklats positivt. Synpunkter som kvarstår eller tillkommit sedan samrådet redovisas nedan.

Synpunkter

Täby kommuns utställningsförslag till fördjupad översiktsplan för Täby stadskärna 2050 är en revidering av det samrådsförslag som var ute på remiss hösten 2017.

Region Stockholm är sammanfattningsvis positiv till Täby kommuns förslag till fördjupad översiktsplan för Täby stadskärna 2050. Region Stockholm anser att inriktningen i den fördjupade översiktsplanen överensstämmer väl med inriktningen med Täby kommuns nu gällande kommunövergripande översiktsplan och med målen och den rumsliga inriktningen i RUF5 2050. Region Stockholm välkomnar att Täby kommun i förslaget till fördjupad översiktsplan beskriver att kommunen vill vara med och bidra till att ta ansvar för de mål och utmaningar som Stockholmsregionen står inför.

Digitalisering

Region Stockholm anser att nämndens synpunkt från samrådet om behovet av att utveckla planförslagets skrivningar om digitalisering inte har tagits omhand i tillräcklig utsträckning och att detta bör beaktas i det slutgiltiga fastställandet av planen.

Regional bebyggelseutveckling och markanvändning

Region Stockholm anser att det är positivt att planförslaget har utvecklat beskrivningen av Täby stadskärnas roll och funktion som en av regionens viktiga regionala stadskärnor med attraktiva arbetsplatser och god tillgänglighet till och från övriga delar av Stockholmsregionen. Region Stockholm ser positivt på att kommunen utvecklat beskrivningen och relationen mellan Täby stadskärna och Arninge genom att kopplingen mellan regionala mål och prioriteringar har förtydligats i utställningsförslaget. Detta stärker utvecklingen av en flerkärnig region enligt RUFSS 2050 och de rumsliga principerna om bland annat stadsutveckling i kollektivtrafiknära lägen.

Region Stockholm är vidare positiv till att utställningsförslaget redovisar var de planerade 16 200 nya bostäderna avses att byggas. Det är också positivt att föreslagna utbyggnadsområden huvudsakligen ligger inom de lägen som i RUFSS 2050 utpekats som strategiskt stadsutvecklingsläge och i den regionala stadskärnan.

Regionalt näringsliv och service

Region Stockholm välkomnar att utställningsförslaget har utvecklat tydliga beskrivningar för hur kommunen ska arbeta för att attrahera ett mer kunskapsintensivt näringsliv i syfte att utveckla sin roll som en regional tillväxtmotor, och vilka utmaningar som kommunen står inför kopplat till detta. Det handlar bland annat om vikten av att stadskärnan sammanlänkar med övriga kommunen och regionen samt vikten av att utveckla goda kommunikationer till Arlanda.

Täby kommun har i utställningsförslaget utvecklat riktlinjerna för hur Täby stadskärna ska kunna uppnå en attraktiv kontorsmarknad med ett mer kunskapsintensivt näringsliv.

Region Stockholm är positiv till att kommunen i utställningsförslaget tydliggjort ambitionen att lägga offentlig service i strategiska lägen nära kapacitetsstark kollektivtrafik.

Tekniska försörjningssystem

Region Stockholm delar kommunens bedömning i Hållbarhetskonskvansanalysen att planförslaget saknar styrande riktlinjer för hållbart byggande. Region Stockholm delar också slutsatsen att en mer detaljerad beskrivning vad gäller utbyggnad av VA-system och fjärrvärme samt att en dagvattenutredning behöver tas fram för att utveckla strategier och riktlinjer.

Region Stockholm välkomnar att utställningsförslaget har förtydligat hur en högre grad av återanvändning och återvinning av schaktmassor och bygg- och rivningsavfall kan bidra till att Täby stadskärna och regionens tillväxt sker på ett hållbart och resurseffektivt sätt.

Region Stockholm delar också kommunens bedömning av vilka de primära mellankommunala intressena för utvecklingen av Täby stadskärna är. Region Stockholm vill dock fortsatt uppmärksamma kommunen på att masshantering och täktverksamhet samt de transporter de genererar är en viktig mellankommunal och delregional samordningsfråga, vilket bör synliggöras i utställningsförslaget.

Klimat, buller och risk

Region Stockholm välkomnar att planen redogör för vilka åtgärder som krävs för klimatanpassning av den nya stadskärnan, t.ex. höjdsättning och grön- och översvämningssytor. Kopplingen till de tekniska systemen har utvecklats i planförslaget, som därigenom ger en helhetssyn i frågan.

Region Stockholm konstaterar att den fördjupade översiktsplanen beskriver vikten av utveckling av kollektivtrafiken i framtiden. Region Stockholm är positiv till beskrivningen av bussdepån under kapitlet *Risk och säkerhet*, där bussdepåns betydelse för onödiga tomkörningar tydliggörs. Region Stockholm förutsätter en fortsatt dialog om förutsättningar för omlokalisering av bussdepån.

I avsnittet som handlar om risker uppmärksammar kommunen att områdets närhet till Roslagsbanan utgör en risk vid urspärning av tåg och närhet till kontaktledningar. Avseende synpunkter på riskavstånd till Roslagsbanan hänvisas till Trafikförvaltningens kompletterande synpunkter.

Regionalt transportsystem

Region Stockholm ser att den nya strategin inte tydliggör prioritering de hållbara transportslagen på samma sätt och ser gärna att den tidigare

strategi 5 – *Prioritera hållbara trafikslag* som fanns i samrådsförslaget återinförs inför antagande.

Planen beskriver flera scenarier för utveckling av kollektivtrafiken. Det är mycket positivt att gång-, cykel- och kollektivtrafik är prioriterade trafikslag i utställningsförslaget och att planen på principnivå gör en nedprioritering av biltrafiken. Region Stockholm anser vidare att det är mycket positivt att kommunen prioriterar tillgängligheten för cykel genom utformningen av de offentliga miljöerna, tillgängligheten till kollektivtrafiknoder och till grön- och blåstrukturen. Det skapar stora värden utifrån ett hållbarhets- och tillgänglighetsperspektiv. Region Stockholm är positiv till att utställningsförslaget tydliggjort strukturen för kollektivtrafiken genom att den innehar ett eget stycke för hur kommunen avser att trafikförsörja Täby stadskärna.

Beträffande fortsättningen på framtida kollektivtrafikstråk västerut, vill Region Stockholm uppmärksamma kommunen på att läget för föreslagen stombusslinje västerut genom Rösjöskogen, inte är fastlagd i detalj, utan kan komma att justeras i framtida studier. Det kan innebära ändrade förutsättningar för planens västra delar.

Region Stockholm anser att kombinerad mobilitet är viktiga planeringsverktyg för att uppnå ett ekonomiskt och hållbart transportsystem och önskar därför en tydligare beskrivning av detta i översiktsplanen.

Region Stockholm vill slutligen uppmärksamma kommunen på att en förlängning av Roslagsbanan till Arlanda genom tidigare beslut inte ses som en prioriterad investering ur ett regionalt perspektiv fram till 2030. Region Stockholm välkomnar Täby kommun till en dialog för att se över vilka möjliga förslag till åtgärder som skulle kunna bidra att uppnå avsedd funktion mellan Täby-Arlanda.